

Dk. Anthony J. Tomasino, Dini ya Kiyahudi, Kikao cha 5, Alexander the Great

© 2024 Tony Tomasino na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Anthony Tomasino katika mafundisho yake kuhusu Uyahudi kabla ya Yesu. Huu ni kipindi cha 5, Alexander Mkuu.

Kwa hivyo, tumekuwa tukizungumzia mapambano kati ya Uajemi na Ugiriki.

Katika hatua hii ya historia, Uajemi imejikuta haiwezi kudumisha uwepo wa kijeshi wa aina ile ile kama ilivyokuwa nayo hapo awali. Kwa hivyo, siku za Uajemi kuivamia Ugiriki zimepita sana. Hata hivyo, Wagiriki wana kumbukumbu ndefu, na hawasamehe.

Na kwa hivyo tunachogundua ni kwamba Wagiriki bado wanatafuta kulipiza kisasi. Kwa sehemu kubwa, hawawezi kutimiza matarajio hayo kwa sababu wako bize sana kupigana wao kwa wao na kuchukiana na mambo yote mazuri. Hatimaye, Wagiriki wameungana chini ya utawala wa mtu ambaye, kwa namna fulani, alikuwa kama mtu asiyetarajiwa kwa sababu hakuwa Mgiriki hata kidogo.

Ninamzungumzia mtu anayeitwa Philip wa Makedonia. Kwa hivyo, hivi ndivyo inavyotokea tunapomzungumzia Alexander Mkuu. Unajua, wakati mwingine tunajiuliza ni nini kilikuwa kizuri sana kuhusu baadhi ya watu hawa tulipomzungumzia Koreshi na kwa nini Koreshi alipata jina la Alexander mkuu.

Naam, si utu wake au hata uadilifu wake au wema wake au kitu chochote cha aina hiyo kilichomsaidia kupata cheo hicho. Kwake, ni mafanikio yake hasa, kwa sababu huenda kusiwe na mtu yeyote katika historia ya ulimwengu ambaye alikuwa na athari kubwa kama Alexander Mkuu. Na mtu huyo pekee, unajua, nje ya Yesu.

Lakini hata hivyo, jamaa huyo aliishi hadi kufikia umri wa miaka 33 tu, jambo ambalo, unajua, nje ya Yesu, ni watu wangapi wametimiza mengi hayo katika maisha mafupi kama hayo? Lakini chini ya utawala wake, kampeni zake, na kadhalika, kitovu cha dunia kiliinama kweli. Kilikuwa Mashariki, kilikuwa Mashariki ya Kati na Wababiloni na Waajemi, na sasa ghafla, kitovu kizima cha dunia kitahamia Magharibi, na Wagiriki watakuwa maarufu, na kisha Warumi. Kwa hivyo, ulimwengu tunaoujua leo uliumbwa kwa kiasi kikubwa na Alexander Mkuu.

Namaanisha, mara nyingi unaweza kusema kitu kama, kama isingekuwa yeye, ingekuwa mtu mwingine. Lakini hatujui kweli, unajua? Kwa hivyo, katika miaka 10,

aliunda himaya kubwa zaidi ambayo ulimwengu ulikuwa umewahi kuijua hadi wakati huo. Hilo linavutia sana.

Alihimiza muunganiko wa mawazo ya Magharibi na Mashariki katika usemi mpya wa kitamaduni ambao tunauita Uhellenism. Na tutazungumzia zaidi kuhusu hilo baada ya dakika moja au mbili hapa. Kwa hivyo, hebu turudi nyuma kidogo na tuzungumzie alikotoka.

Asili ya Alexander. Tayari nimemtaja baba yake, Philip. Alexander alikuwa anatoka Makedonia.

Sasa, angalia hapa. Hii ni Makedonia. Ugiriki, bila shaka, iko hapa chini.

Kwa hivyo, Wamakedonia walionekana na Wagiriki kama kitu cha washenzi. Hawakuwa na utamaduni kama Wagiriki. Lakini walikuwa majirani wa karibu na walikuwa wakikua na nguvu na walihusika katika migogoro yote kati ya Wagiriki.

Hatimaye, walianza kufahamu baadhi ya ufundi huu ambao walikuwa wakijifunza kutoka kwa Wagiriki—ufundi wa, vema, si wa utaifa bali pia ufundi wa kivita. Yeye ni mwana wa Filipo.

Philip alikuwa mfalme wa Makedonia. Alikuwa amekamatwa katika mojawapo ya mapigano haya makubwa. Alipokuwa mfungwa wa vita, alisoma mbinu za vita za washindi wake.

Aliboresha ujuzi wake. Kwa kutumia ujuzi wake mpya, alishinda majimbo kadhaa ya Ugiriki na kuyaunganisha katika ufalme mmoja chini ya Wamakedonia. Naam, Wagiriki hawakupenda hilo sana kwa sababu hawakuwapenda Wamakedonia.

Lakini hawakuwa na chaguo zuri katika jambo hilo kwa sababu Wamakedonia walikuwa wameimarika wakati huu. Kulikuwa na uvumi unaozunguka kwamba Alexander, alipozaliwa, alikuwa mwana wa Zeus. Uvumi huu haukuhimizwa na Filipo.

Hata hivyo, walitiwa moyo, labda na mama yake Alexander, Olympia. Uvumi ulienea kwamba alikuwa mchawi aliyelala na nyoka, na wazo lilikuwa kwamba alikuwa amepewa mimba na Zeus katika umbo la nyoka.

Na ndiyo maana Alexander hakuwa mtu wa kawaida wa kufa bali alikuwa zaidi ya mwanadamu tu. Sasa, Filipo alitaka kupata elimu bora zaidi ya mtindo wa Kigiriki kwa mwanawe. Kwa hivyo, aliajiri mwalimu kwa ajili ya mvulana wake, mtu ambaye unaweza kumtambua jina lake.

Aristotle, mwanafalsafa Mgiriki, alikuwa mwalimu wake. Kupitia elimu yake, Alexander alijenga upendo kwa utamaduni wa Kigiriki na, kama Wagiriki wote, alikuja kuona utamaduni wa Kigiriki kama bora kuliko tamaduni zingine zote duniani.

Hii ni taswira ya mama yake Alexander, Olympia. Au Olympias, kama utakavyoona pia imeandikwa. Na kama ninavyosema, alikuwa mwanamke mwenye nguvu na mwenye tamaa kubwa, kama wanawake wengi wa wakati huo walivyokuwa.

Karibu unapata hisia wakati mwingine kwamba Philip alikuwa akimwogopa, na labda kwa sababu nzuri. Philip, baba yake Alexander, alikuwa mtu mwenye nguvu, mtu mwenye nguvu kimwili, na shujaa mwenye uwezo mkubwa. Kwa hivyo Alexander akawa mfalme mwaka 336 baada ya Philip kuuawa.

Uvumi ni kwamba aliuawa na watu walioajiriwa na mkewe, Olympias, ambao walitaka mwanawe, bila shaka, awe mfalme. Alexander alikuwa na umri wa miaka 20 alipoanza kuwa mfalme wa Milki ya Ugiriki. Mara moja, bila shaka, majimbo ya miji ya Ugiriki yaliamua kujaribu ushujaa wake.

Baadhi yao waliasi, hasa jiji la Thebes. Katika hatua hii, Alexander alihisi kwamba ilikuwa muhimu kuonyesha nguvu na nguvu.

Kwa hivyo alizima uasi kadhaa, kwanza kaskazini. Lakini ukatili wake dhidi ya watu wa Thebes umekuwa wa hadithi. Wakati majeshi yake yalipouteka Thebes, yaliharibu mji, yalichoma majengo yake, na kuwaua watu wake.

Wanaume, wanawake, na watoto waliuawa kikatili. Na hofu ya Alexander ilienea katika majimbo mengine ya Ugiriki. Na wengi walijiunga haraka na kumtambua kama kiongozi wao.

Kwa hivyo, sasa Alexander anaanza shughuli ya kupanua himaya yake. Tamaa ya Filipino tayari ilikuwa kuivamia Uajemi. Alikuwa na mawazo haya akilini.

Kumbuka kwamba Uajemi wakati mmoja ilishinda Makedonia, Makedonia. Na, kama nilivyosema tayari, Wamakedonia hawakuwa wamesahau hilo. Walikuwa na kisingizio cha uvamizi kwa ukweli kwamba walikuwa na makoloni haya ya Ugiriki kando ya Asia Ndogo, ambayo yalikuwa yakitawaliwa na Waajemi.

Na hivyo, wazo lilikuwa kwamba ingekuwa vita ya kijeshi kwa majeshi ya Ugiriki kuvuka na kukomboa makoloni hayo ya Ugiriki, ili watu wa Ugiriki wawe huru kuwa Wagiriki. Naam, mnamo 334 KK, Alexander alikusanya jeshi la wanajeshi 40,000. Na akavuka Dardanelles hadi Asia.

Sasa, lengo lake la awali, kama tulivyosema, lilikuwa ni kukomboa makoloni ya Ugiriki na kisha pengine kurudi na kurudi na nguvu kubwa zaidi au kitu kama hicho. Lakini

kilichotokea ni kwamba, alipoingia Asia Ndogo, hakukutana na upinzani wowote. Na hili lazima liwe lilimshangaza Alexander.

Inaonyesha kwa kiasi fulani jinsi watawala wa Uajemi walivyokuwa wameshindwa kufikia hatua hii. Kwa sababu kila mtu alijua kwamba Alexander angevamia. Haikuwa siri kubwa.

Hata hivyo, hawakuwa wamefanya chochote kuimarisha mpaka huo. Alexander na wanajeshi wake walitiwa moyo na ukweli kwamba hii ilionekana kama itakuwa safari ya keki. Kwa hivyo waliyakomboa makoloni ya Ugiriki na kisha wakaanza safari yao kupitia Asia Ndogo.

Mojawapo ya vituo vya mapema katika safari hii ilikuwa mahali paitwapo Gordium huko Frigia, ambapo ni katikati mwa Asia Ndogo. Sasa, hapa, kuna hadithi ndefu kuhusu fundo la Gordian. Na wazo lilikuwa, na kuna matoleo kadhaa tofauti ya hadithi hii, lakini kimsingi wazo lilikuwa kwamba kulikuwa na fundo hili kubwa, lisilovunjika lililofungwa pamoja kama nira ya ng'ombe.

Hadithi ambayo watu wa Gordium walisimulia ni kwamba ilitabiriwa kwamba yeyote angeweza kufungua fundo hilo angekuwa mtawala wa ulimwengu. Alexander aliangalia fundo hilo, akalichomoa kidogo hapa, akalichomoa kidogo pale. Kisha, akatoa upanga wake na kukata fundo hilo katikati.

Kukata fundo la Gordian, kama tunavyosema, ambalo kwa namna fulani lilionekana kuwa si la haki na kidogo kidogo kuliko kosher. Lakini, unajua, ilifanya kazi. Na kila mtu aliona hili kama ishara ya ushindi ujao wa Alexander.

Kwa hivyo, kumshinda Dario wa Tatu. Mara ya kwanza ambapo majeshi ya Alexander yalikutana na kundi kubwa la wanajeshi wa Uajemi ilitokea huko Granicus. Katika kisa hiki, tena, idadi hiyo karibu imezidishwa na vyanzo vya Kigiriki kwa sababu, unajua, wanataka ionekane ushindi wa ajabu sana, usio wa kawaida.

Lakini hakuna shaka kwamba majeshi ambayo Alexander alikabiliana nayo yalikuwa makubwa zaidi kuliko jeshi lake la watu 40,000. Nao walishinda kwa urahisi huko Granicus. Na kulingana na rekodi ambazo Wagiriki walihifadhi, jeshi lake lilipoteza watu 110 pekee katika mapigano hayo.

Kwa hivyo, hii ilikuwa kama aina ya kwanza ya mzozo mkubwa. Vita vya Issus ilikuwa mara ya kwanza Alexander kukutana na jeshi lililoongozwa na Mfalme Dario mwenyewe. Kwa mara nyingine tena, Wagiriki walipata ushindi rahisi na Dario wa Tatu akalazimika kukimbia.

Ilibidi aondoke kibinafsi. Alimwacha mkewe na watoto wake. Alexander aliwakaribisha na kuwatendea kama wageni wa heshima, jambo ambalo lilimfanya astahili sifa.

Hii inaturudisha kwenye swali la jinsi jeshi dogo la Alexander lilivyoweza kukabiliana na majeshi haya makubwa zaidi ya Uajemi. Tayari tumezungumzia kidogo kuhusu ubora wa silaha, lakini pia kuna ubora wa aina ya wanajeshi tunaowazungumzia hapa.

Wanajeshi wa Ugiriki walikuwa maveterani wa vita wagumu. Walikuwa wakipigana wao kwa wao kwa sababu majimbo yote ya Ugiriki yalikuwa yakipigana wao kwa wao kila mara. Watu kama Wasparta wanajulikana kwa kufunzwa tangu ujana, tangu utotoni, kuwa mashujaa.

Lakini hawakuwa pekee yao. Waathene, Watheba, Waionia, majimbo haya yote ya miji mbalimbali nchini Ugiriki walikuwa wakipiga mazoezi na kutoa mafunzo kila mara ili vijana waweze kukua na kuwa wanajeshi ambao wangeweza kupigana na majimbo mengine ya miji na kudai ukuu wao. Kwa hivyo, hapa tunao wanajeshi hawa wa Kigiriki waliofunzwa na wenye silaha nzuri dhidi ya majeshi ya Waajemi, ambayo yalijumuisha watu kutoka maeneo yote mbalimbali kuzunguka Milki ya Uajemi.

Wengi wao labda hawajafunzwa vizuri sana. Wanafanya hivyo kwa pesa, unajua. Baadhi ya wanajeshi katika jeshi hilo, jeshi la Uajemi, labda walikuwa Wagiriki wenyewe.

Na hivyo, vita vilipokuwa vikali, majeshi ya Uajemi yalianza kukimbia. Hawakuhisi inafaa maisha yao kuwalinda, hasa watawala katika awamu hii ya baadaye, ambao walichukuliwa kuwa hawana uwezo na wala rushwa. Hiyo ilikuwa moja ya sababu kuu kwa nini majeshi yalikuwa hayana usawa.

Sababu nyingine, bila shaka, niliyotaja tayari, ni silaha bora, lakini pia mbinu bora. Hii inahusiana na maendeleo ya mbinu ya vita inayoitwa phalanx. Sasa, jinsi phalanx ilivyofanya kazi, hapa kuna picha, aina ya mfano wa phalanx, ni kwamba wanajeshi wa Ugiriki, safu za mbele, walikuwa na silaha na vifaa vya ngao kubwa, na ngao hizi zingeweza kuunganishwa pamoja, na kisha mikuki ingeweza kunyooshwa kupitia mashimo kwenye ngao.

Sasa, cha kushangaza, majeshi ya Uajemi yalitegemea wapanda farasi wao, unajua, walikuwa wapanda farasi wakubwa, na pia upinde na mishale, na walitumia mishale mingi nyepesi. Baadhi ya watu wameona lazima ilikuwa ya kuvutia sana kuona mishale hii ikitoka kwa majeshi ya Uajemi na kuanguka kwa askari wa Ugiriki. Lakini kwa vikosi vya phalanx, Wagiriki wangeweza tu kuinua ngao zao na kuunda ukuta huu ambao kwa kiasi kikubwa haukuweza kupenyeka.

Kwa hivyo, mbinu kuu iliyotumiwa na Waajemi haikuwa na ufanisi dhidi ya phalanx hii ya Wagiriki. Jambo moja zaidi linalohitaji kutajwa hapa ni propaganda ya Alexander. Alexander alikuwa mwanafunzi wa mbinu za Koreshi Mkuu, na hakuogopa hata kidogo kuionyesha ufalme wa sasa wa Uajemi, utawala, kama usio na uwezo na kujiona kama mtu ambaye angeweza kurudisha mwangaza na utulivu katika Milki ya Uajemi.

Pia alitumia mbinu chache za kutisha, na moja ya mambo aliyofanya, ambayo yalikuwa ya busara kidogo, ni kwamba alitengeneza vipande vya farasi hawa wakubwa, vikubwa zaidi kuliko farasi wa kawaida angetumia kidogo, na baada ya vita, angewaacha wamelala kwenye uwanja wa vita. Naam, uvumi ulienea kwamba Alexander Mkuu alikuwa na farasi wakubwa. Tunawezaje kusimama dhidi ya watu wenye farasi hawa wakubwa? Kwa hivyo hii ndiyo aina ya kitu ambacho Alexander alikistaajabisha, na aina hii na aina nyingine za hila ambazo alitumia kuwafanya watu wamuogope na kutaka kujisalimisha badala ya kupigana.

Kwa hivyo, baada ya Alexander kupita na kuikomboa Asia Ndogo, anaanza safari yake kuelekea pwani ya Mashariki ya Kati na kuelekea katika eneo la Foinike na anafika katika jiji la kale la Tiro . Sasa, Tiro ni mji wa kuvutia kwa jinsi walivyojenga siku hizo. Kutoka Agano la Kale, Tiro haikuwahi kupendwa sana na watu wa Israeli au Yuda kwa sababu walikuwa wafanyabiashara wakubwa wa watumwa wa ulimwengu wa kale.

Lakini, 332 ndipo Alexander alipofika Tiro . Sasa, jinsi Tiro ilivyojengwa, kuna mji mkuu hapa ufukweni na kisha kuna kisiwa kilicho umbali wa nusu maili kutoka ufukweni. Na kisiwa hicho kilikuwa na ngome kubwa na nzito.

Kabla ya kuzingirwa, watu wa Tiro wangewahamisha watu wao wengi, watu wao muhimu zaidi, na kadhalika, hadi kwenye eneo la ngome ya kisiwa. Wangeweza kukaa huko kwa muda mrefu sana. Walikuwa na jeshi la wanamaji maarufu sana, mojawapo ya jeshi la wanamaji lenye nguvu na uwezo mkubwa zaidi Mashariki ya Kati.

Na pia wangeweza kuendelea kuwapa watu wao ndani ya eneo hilo kwa muda mrefu sana. Kwa kweli, Mfalme Nebukadneza aliizingira Tiro kwa muda mrefu; naamini ilikuwa miaka 13 kabla, hatimaye wawili hao waliamua kwamba walikuwa wametosha, na Nebukadneza akaondoka. Na kama Nebukadneza hakuweza kuuchukua mji wa Tiro , basi Alexander Mkuu atafanya nini? Hapo awali, Alexander alijaribu kufanya mambo ya kawaida ya kujaribu kutuma majahazi lakini watu wa Tiro walizichoma moto majahazi.

Alijaribu kurusha makombora kisiwani lakini hayakuweza kufika. Kwa hivyo, hatimaye Alexander alijenga, tunaliita daraja, hadi kisiwani. Sio kabisa kisiwani, lakini karibu vya kutosha na kisiwa hicho kiasi kwamba angeweza kutumia injini zake za vita na trebuchets zake na zana zingine.

Kisha wakaanza kuushambulia mji. Kama ninavyosema, iliwachukua kama miezi saba hivi hatimaye kuvunja na kuidhibiti Tiro . Na aliposhinda, alijaribu kujadiliana kwa ajili ya amani kwanza.

Kwa hivyo, hebu tumpe sifa kwa hilo. Alituma wajumbe wengine kwenda Tiro na watu wa Tiro waliwaua wajumbe wake na kuwaangusha ukutani. Hili halikumfurahisha Aleksanda.

Na hivyo, hatimaye alipobomoa kuta za jiji, aliwaua wanaume waliokuwa ndani. Wanawake na watoto waliuzwa utumwani. Na unapaswa kufikiria kwamba kulikuwa na baadhi ya watu huko Yuda waliokuwa wakitazama hili na kusema, walikuwa wametabiri, kama ilivyotabiriwa na manabii, kwamba huu ungekuwa mwisho wa Tiro .

Kwa hivyo, baada ya kuiteka Tiro , alishuka pwani na kufika Gaza. Gaza pia ilipinga. Ilimchukua miezi miwili kuiteka Gaza.

Kwa hivyo, sasa ana udhibiti wa Mashariki ya Karibu. Katika mwaka wa 332 tunaweza kusema kwamba Alexander kwa kiasi fulani ndiye mfalme wa Mashariki ya Karibu. Dario III amejificha na kwa kiasi fulani haendelei tena himaya.

Na Alexander atachukua muda wake kuanzia hapa na kuendelea. Kwa hivyo, anaendelea kuelekea Misri. Sasa, hapa tuna hadithi inayoibuka.

Josephus anasimulia hadithi hii, na inaonekana katika umbo tofauti katika marabi, lakini kimsingi, kile hadithi hiyo inasema ni kwamba akiwa njiani kuelekea Misri, Alexander aliamua kusimama Yerusalemu. Anapoelekea Yerusalemu, watu huko Yerusalemu wanaogopa kitakachotokea, lakini kuhani mkuu huko Yerusalemu anaota ndoto. Na katika ndoto hii, alikuwa amemwona Alexander akija, na alikuwa ameambiwa atoke nje akamlaki kwa sababu Mungu alikuwa amemteua mtu huyu kuwa mtawala wa ulimwengu.

Na hivyo, Alexander alipokaribia Yerusalemu, kuhani mkuu anatoka. Alexander alipomwona kuhani mkuu, alipiga magoti mbele ya kuhani mkuu kwa sababu yeye mwenyewe alikuwa ameota ndoto ambapo alikuwa amemwona mtu huyu na alikuwa ameona jina la Bwana, Tetragrammaton , Yahweh, likiwa limechorwa kwenye kofia ya kichwa ya mtu huyo na kuona jina hilo, aligundua kwamba huyu alikuwa mwakilishi wa Mungu mkuu na mkuu zaidi na kwa hivyo alimheshimu. Inawezekana sana, haikutokea.

Inawezekana sana haikuwa hivyo kwa sababu hakuna ushahidi wowote kwamba Alexander alikuwa na wakati wala hata mwelekeo wa kuelekeza safari yake kuelekea Yerusalemu wakati huo. Alichofanya ni kwamba alishuka kwenda Misri na alipofika

Misri, alipongezwa huko kama farao mpya. Na hii ni hadithi ya kuvutia kwa sababu Alexander sasa anataka kujionyesha kama rafiki wa kweli wa Wamisri.

Na miongoni mwa vituo vyake, anaenda kumwona Fahali wa Apis. Huyu ni mmoja wa maiti za Fahali wa Apis. Sasa, unakumbuka hadithi ya Cambyses kuhusu jinsi ilivyosemwa kwamba Cambyses alikuwa amemuua Fahali wa Apis kwa kitendo cha kutotii sheria? Alexander anaenda , na anamwabudu Fahali wa Apis.

Na kwa hivyo, watu wanasema, Loo , ni mtu wa ajabu, Alexander huyu, unajua, ni mtu wa jinsi gani, mtu mcha Mungu. Nao wakamtangaza kuwa mwana wa Amun-Ra. Kwa hivyo anakuwa farao wa Misri.

Anamwabudu Fahali wa Apis. Na inaonekana kwamba huu labda ni wakati ambapo maono ya Alexander ya ushindi wa Mashariki yanaanza kubadilika. Kwa sababu alikuwa ameelekea Mashariki akiwa na uelewa huu kwamba utamaduni wa Kigiriki, kama tunavyosema, ulikuwa magoti ya nyuki.

Unajua, hakuna kitu bora kuliko utamaduni wa Kigiriki. Na kwa hivyo alikuwa anataka kulazimisha utamaduni wa Kigiriki kwa washenzi hawa wabaya wa Mashariki. Lakini kwa wakati huu, anaanza kufikiria kwamba labda kuna njia bora zaidi.

Labda tunaweza kuunganisha ulimwengu huu wawili. Na labda iliwashtua wanajeshi wake kumuona Alexander amevaa mavazi ya farao wa Misri ya kale. Lakini kwake, alikuwa akihisi, karibu inaonekana kama alikuwa akijiingiza katika hali yake ya asili.

Aligundua kuwa alikuwa na dhamira kubwa zaidi kuliko ushindi rahisi. Dhamira yake ikawa zaidi kama ile ya mmishonari au hata ya maono, tunaweza kusema.

Kuhusu mtu ambaye angeweza kuunganisha ulimwengu katika muunganiko ambao ungekuwa mkubwa kuliko sehemu zake. Kwa hivyo, baada ya Alexander kuiteka Misri, kukaa huko kwa muda, inabidi ashughulikie uasi huko Samaria. Sasa, hili ni jambo ambalo litakuwa muhimu sana baadaye.

Wasamaria ni kabila la watu ambao, kulingana na Biblia, walitoka katika nchi mbalimbali. Sasa, jinsi Biblia inavyosimulia hadithi hii ni baada ya Waashuri kuwafukuza watu wa Israeli mwaka wa 721 KK, kwamba waliishi na kujaza tena nchi hiyo na watu kutoka sehemu mbalimbali kuzunguka himaya hiyo. Milki ya Ashuru.

Watu hawa walikuja na kuabudu miungu yao ya kipagani. Kulingana na Kitabu cha Wafalme, simba wangetoka jangwani na kuwararua watu hawa huku wakiabudu miungu yao ya kipagani. Kwa hivyo, walisema, nini kinaendelea hapa? Na nabii akawaambia, tatizo ni kwamba hamuabudu mungu wa nchi hii.

Mnahitaji kumwabudu mungu wa nchi hii. Kwa hivyo, Wasamaria, kama ilivyokuja kuitwa, Wasamaria walituma wajumbe huko Yuda na kusema, mnahitaji kutufundisha kuhusu mungu wa nchi hii. Kwa hivyo, watu wa Yuda walituma makuhani huko Samaria ambao waliwafundisha njia za Bwana.

Nao walijenga hekalu lao wenyewe hapo na kuanzisha taifa lao wenyewe tena. Na sasa wanamwabudu Bwana katika mfumo wa Yahwism ambao kwa Wayahudi ulionekana kuwa wa kutiliwa shaka kila wakati. Sasa kwa nini? Kweli, nyuma katika Agano la Kale, inatuambia ni kwa sababu bado waliabudu miungu yao ya kipagani pia.

Kufikia wakati wa Yesu, hali haikuwa hivyo tena. Kufikia wakati wa Yesu, watu hawa walikuwa wameondoa dalili zozote za upagani. Lakini tatizo lilikuwa kwamba waliliona hekalu la Yerusalemu kuwa hekalu lisilo sahihi.

Hekalu lao lilikuwa hekalu sahihi, lile lililokuwa kwenye Mlima Gerizimu. Hekalu lililokuwa Yerusalemu lilikuwa hekalu lisilo sahihi. Na kama hukuamini katika utakatifu wa Yerusalemu, huwezi kuwa Myahudi mzuri.

Hilo lilikuwa mojawapo ya mambo yasiyoweza kujadiliwa na nitazungumzia hilo baadaye. Kwa vyovyote vile, kwa hivyo kulikuwa na mvutano huu kati ya watu wa Yuda, Wayahudi, na watu wa Samaria. Walimwabudu mungu yule yule lakini wana madhabahu haya tofauti.

Sasa, Samaria, mji, huu ulikuwa mji mkuu wa himaya ya zamani au ufalme wa Israeli, mji wa Samaria unaasi na kuwaua oops, hebu tusubiri hapo kwa dakika moja, tumuue gavana ambaye Alexander alikuwa amemweka juu ya Samaria. Basi, Alexander akaenda Samaria na majeshi yake na kuuinua mji hadi chini. Inawezekana sana kwamba alipata msaada wa Wayahudi kufanya hivi.

Hasira na chuki iliyokuwa ikichemka kati ya Wayahudi na Wasamaria iliibuka tena, na bila shaka, hii haikusaidia hata kidogo uhusiano kati ya pande hizo mbili. Baada ya kubomoa Samaria watu wengi walikimbilia Mlima Gerizimu na katika eneo hilo huko na karibu na Shekemu na kadhalika, na Alexander, ili kuwatuliza, aliwapa pesa na kuwasaidia kujenga upya, na kwa hivyo Samaria kwa upande mwingine, cha kufurahisha ni kwamba, ilijaa tena Wagiriki kwa hivyo katika enzi hii Samaria haikuwa tena mji wa Wasamaria, sasa imekuwa mji wa Wagiriki. Kwa hivyo, Persepolis, bila shaka, ni kama lengo kubwa ambalo Alexander anapaswa kutekeleza.

Kama atashinda Uajemi, lazima aende Uajemi. Hajafika huko bado na kwa hivyo anaanza safari yake kuelekea Uajemi. Katika Vita vya Gaugamela mnamo 331 KK, majeshi ya Alexander yaliingia tena Mesopotamia, na aina hii ya njia hufungua njia kwa Alexander kuingia Uajemi yenyewe.

Alexander anatangazwa kuwa Mfalme wa Uajemi. Mji wa kifalme wa Dario na jumba lake la kifalme viliteketezwa kabisa. Tunaambiwa katika baadhi ya vyanzo vyetu kwamba baada ya kisima alipoona jumba likiwaka moto, Alexander alibadilika, na akajaribu kulizima jumba hilo, likaharibiwa. Kwa hiyo Dario alitoroka tena, na Alexander akawafuata.

Ilipoonekana kwamba ilikuwa vigumu kuepukika kwamba Alexander angempita Dario, mmoja wa maafisa wa Dario alimuua mfalme, na akajitangaza kuwa Mfalme wa Uajemi wakati huo. Hilo halikuchukua muda mrefu sana kwa sababu Alexander alimteka na kumuua mwaka wa 329 KK. Hakuna kitu kama kuweka shabaha mgongoni mwako, sivyo? Kwa hivyo, pamoja na ushindi huu wote, Alexander sasa ana kazi ya kujaribu kuunganisha himaya yake. Kwa hivyo baada ya kupata sehemu za kaskazini za Milki ya Uajemi, Alexander alikutana na binti wa mmoja wa majemadari hawa hapa kaskazini na mara moja akampenda.

Jina lake lilikuwa Roxana. Urembo wake ni wa hadithi. Bila shaka, mwanamke mrembo zaidi aliyewahi kuishi.

Lakini Alexander alimwoa. Alienda Babeli, ambapo alianzisha makao yake makuu, na Alexander alikuwa akipanga kuifanya Babeli kuwa kitovu cha ufalme wake mpya, ambao unavutia Babeli badala ya Susa au miji yoyote ya Uajemi, lakini labda hali ya hewa ilikuwa bora zaidi kwa jambo moja. Lakini pia kulikuwa na aina ya hofu ya kishirikina kuhusu Babeli katika ulimwengu mzima wa kale.

Zamani, hata katika siku za mwanzo za ugomvi kati ya Wasumeri na Wababiloni, Waakadi na Waashuri baadaye, kulikuwa na kusita kushambulia Babeli kwa sababu Babeli inamaanisha lango la miungu, na ilichukuliwa kuwa mahali ambapo miungu ilikuja duniani. Kwa hivyo, kwa njia fulani ingekuwa mahali pazuri kwa himaya ya Alexander kuanzishwa. Kama hatua ya kisiasa kabisa, pia alioa mmoja wa binti za Dario III.

Mwanamke mmoja. Mwanamke mmoja tu. Hawakuwa na wake wengi.

Ndoa ya wake wengi haikuwa jambo la Kigiriki. Sababu moja ya hili ilikuwa ni kwa nini ungekuwa na wake wengi? Naam, ungekuwa na wake wengi, ili uweze kupata watoto wengi sana. Katika utamaduni wa Kigiriki, watu walikuwa na hamu kubwa ya kuwa na familia ndogo.

Kwa hivyo, ndoa ya wake wengi haikupata umaarufu nchini Ugiriki. Kwa upande mwingine uzinzi ulikuwa jambo kubwa. Kwa hivyo, binti wa Dario III na tena hili lingewashangaza wanajeshi wake wengi wa Ugiriki kama Evans mwema. Unafikiri wewe ni aina gani ya sheikh au kitu kama hicho? Hii ni kuhalalisha utawala wake juu ya himaya kwa sababu unajua kwamba moja ya njia unazothibitisha uhalali wako ni kwa ndoa.

Kwa kuwa Roxanna mwenyewe alithibitika kuwa mjanja sana na baadaye akamuua mke mwingine. Kwa hivyo, ili kuunganisha zaidi ufalme, Alexander aliwaweka watawala wa asili popote alipoweza, akifuata sana mfano wa Koreshi Mkuu. Aliwaudhi tena maafisa wake mwenyewe kwa sababu, kwa uelewa wao, unapomshinda mtu, unachukua uongozi juu yake, unakuwa bosi.

Hutawaacha viongozi wa eneo hilo wadhibiti mambo. Hakika utachukua nyara nyingi. Na Alexander alikuwa mchoyo sana kuhusu kiasi cha uharibifu alichowaruhusu wanajeshi wake kufanya.

Kwa hivyo, alikuwa akijaribu kuwashawishi. Alikuwa akijaribu kuwa, kwa namna fulani, mwokozi wa watu wa Mashariki. Na akijaribu kuwafanya watu wakubali maono yake, ya utamaduni huu wa ulimwengu ulioundana.

Naam, tamaa ya Alexander hatimaye ilizidi uvumilivu wa wanajeshi wake. Na alipoamua kuandamana hadi India, ilionekana kama labda alikuwa amevuka mipaka. Katika majira ya kuchipua ya mwaka 327 KK, Alexander na jeshi lake waliandamana hadi India.

Kwa mara nyingine tena, tunaona kwamba Alexander, tembo wa India hapa, tembo wa vita, alivutiwa sana na tembo wa vita. Alidhani walikuwa wa ajabu. Aliwapa baadhi ya viumbe hawa majina ya wanyama kipenzi, ambayo aliyaona kuwa ya kuvutia sana.

Lakini kwa vyovyote vile, wanaposafiri kupitia India, uvumi fulani wa kuvutia unaenea miongoni mwa watu wa India. Kwa sehemu kubwa, hakupata upinzani wowote hapa pia kwa sababu kulikuwa na hadithi miongoni mwa Wagiriki wa Hercules wakipitia maeneo hayo hayo.

Alexander alikuwa anaanza kujionyesha kama kuzaliwa upya kwa Hercules, jambo ambalo pia lilikuwa likisababisha msugvano miongoni mwa wanajeshi wake. Sasa, tena, anawaacha watawala wa eneo hilo watawale kwa jina lake.

Hatimaye Alexander aligundua kwamba wanajeshi wake hawakuenda mbali zaidi. Na tunaambiwa kwamba aliwashawishi, aliwapigia kelele, aliingia kwenye hema lake na akachukia. Kuna msembo wa zamani wa Alexander akilia anapogundua kuwa hakuna walimwengu wengine wa kushinda.

Haikuwa kwamba hakukuwa na ulimwengu mwingine wa kushinda. Ni kwamba tu wanajeshi wake walikuwa wamefika mwisho wa safu yao. Na hatimaye Alexander ilibidi akubali kurudi nyumbani na kuwaacha wanajeshi wake wapumzike na kufurahia nyara za ushindi. Kwa hivyo, kuna matatizo katika safu.

Uchoyo wa kuwaacha wanajeshi wachukue nyara ulikuwa chanzo cha mvutano. Kwa sababu, unajua, ndivyo unavyofanya. Hivi ndivyo unavyopata utajiri, kwa kufanya kampeni.

Wanajeshi wa Alexander hawakuwa wakitajirika, na walichukizwa na hilo. Majeshi ya Makedonia yalianza kudharau ukweli kwamba Alexander alikuwa anaanza kuchukua warithi wa bwana wa Uajemi kwa sababu, unajua, Wagiriki walikuwa watu wenye ukatili sana.

Wafalme wa Wagiriki walikuwa mashujaa. Hawakuwa na nyumba kubwa za wanawake. Hawakuwa na manukato.

Hawakuwa na mambo haya yote yaliyoambatana na utawala wa Mashariki. Na hivyo, askari walichukizwa na ukweli kwamba mfalme wao shujaa alikuwa akigeuka kuwa dada, kwa namna fulani. Kisha, kulikuwa na swali zima la uungu wa Alexander.

Hili likawa suala la mgogoro mkubwa, hata likapelekea Alexander kumuua mmoja wa marafiki zake wazuri kwa sababu ya mgogoro kuhusu hilo. Sasa, haya yote yalianza muda mrefu kabla Alexander hajaingia Mashariki.

Hili ni jambo ambalo naliona hata leo ninaposoma vitabu maarufu zaidi. Mara nyingi, wanasema kwamba Alexander aliiga Waajemi, akawa mungu, na akatendewa kama mungu. Kwa kweli, sivyo ilivyo.

Wafalme wa Uajemi hawakutendewa kama miungu. Kwa kweli, baba yake Alexander, Filipo, alikuwa tayari akiabudiwa kama mungu huko Ugiriki. Na huko Makedonia.

Kulikuwa na ibada ya Filipo katika eneo lote. Wagiriki hawakuwaabudu wafalme waliokufa kwa njia isiyo ya kawaida, lakini hawakumwabudu mfalme aliye hai kwa njia isiyo ya kawaida.

Lakini tuna masimulizi haya mazuri ya baadhi ya mazungumzo kutoka kwa baadhi ya waandishi wa Kigiriki. Kuhusu jinsi Alexander angewapa baadhi ya watu wake sifa zake. Na kulinganisha matendo yake na matendo ya wafalme na miungu wengine wakubwa wa zamani.

Na, haswa, ulinganisho huu na Hercules ukawa moja ya mambo muhimu waliyouza. Kwa hivyo, mtabiri wa Amun-Ra huko Misri alikuwa tayari ametangaza kwamba alikuwa mwana wa kimungu wa Amun-Ra. Na kwa hivyo Amun-Ra akiwa mkuu wa miungu, unajua, hiyo ni sawa na Zeus na Wagiriki.

Na hivyo wazo kwamba Alexander alikuwa mungu-nusu liliingizwa vyema akilini mwake mwenyewe. Na pengine katika akili za baadhi ya watu wake, ingawa Wagiriki wengi hawakuliona hilo inavyoonekana. Wakiwa askari wake Wagiriki, waliona

kwamba baadhi ya askari wake walikuwa wanaanza kupendekeza kwamba anapaswa kutambuliwa kama Hercules aliyejifanya kuwa mwili.

Na, tena, kuna mazungumzo haya mazuri ambapo mmoja wa askari wake anasema, Ni matendo gani ya Hercules ambayo Alexander hajayaiga na, kwa kweli, hata kuyazidi? Sasa, ukiacha jambo zima la nguvu za kibinadamu, labda unaweza kutoa hoja hiyo. Lakini wanachojaribu kusema ni kwamba mtu huyu alikuwa ameweza kufanya mambo yote ambayo miungu yoyote ingeweza kufanya. Kwa nini asiabudiwe kama mungu? Na, bila shaka, si askari wengi wa Alexander tu bali hata miongoni mwa watu wengi wa Mashariki ya Karibu, hii ingeonekana kuwa inazidisha.

Kwa hivyo, wakati wa kampeni yake nchini India, nasema anasifiwa kama kuzaliwa upya kwa Hercules. Alipigana na mmoja wa watu wake kuhusu hili, na wote wawili walikuwa wamelewa wakati huo. Na Alexander akamuua askari ambaye alikuwa mmoja wa marafiki zake wa kuaminiwa.

Na hii ilimtia Alexander katika mfadhaiko. Jamaa huyo alikuwa na mfadhaiko mwingi, kwa njia, kwa sababu fulani. Na kwa sababu fulani, alionekana kufikiria kwamba njia ya kutibu mfadhaiko ilikuwa kulewa, jambo ambalo halifanyi kazi kweli.

Kwa hivyo, wanajeshi wake wanasema, tumeenda mbali vya kutosha, turudi nyumbani. Kwa hivyo, anarudi Uajemi. Huko, Aleksanda aliwaua maafisa wa Makedonia ambao walikuwa wameachwa nyuma na kuachwa wakisimamia mambo.

Aligundua kwamba baadhi yao walikuwa wakitumia vibaya mamlaka yao, kwa hivyo akawaua wote. Pia aligundua kwamba baadhi yao walikuwa wakiharibu kaburi la Koreshi Mkuu. Na walilipa kwa maisha yao pia.

Aliwateua wakuu wa Uajemi katika nafasi za uongozi, katika jeshi lake mwenyewe na serikalini. Sababu moja ya kufanya hivi ni kwa sababu askari wake mwenyewe walikuwa wakiasi dhidi ya uongozi wake. Na hivyo, alipowaondoa baadhi ya maafisa wake na kuwaweka Waajemi katika nafasi zao, walirudi wakiwa wamekerwa na mikia yao kati ya miguu yao.

Tafadhali tusamehe, Alexander, haitatokea tena. Na hivyo, aliwarejesha maafisa wake wengi wa Makedonia pia. Lakini walianza kushiriki madaraka na ilibidi washiriki madaraka na maafisa hawa wa Uajemi.

Tayari tumezungumzia jinsi alivyomwoa binti Dario III. Lakini pia alifanya harusi ya halaiki huko Uajemi. Maafisa wake 80 mashuhuri na wanajeshi wake 10,000 waliolewa na wanawake wa Uajemi katika ishara hii kubwa ya muungano wa Mashariki na Magharibi.

Sasa, lazima niendeleo kusema kwamba ndoa nyingi kati ya hizo hazikunusurika kifo cha Alexander. Nyingi kati yao zilivunjika ndani ya mwaka mmoja. Lakini wakati huu, Alexander alitoa zawadi nzuri kwa yeyote ambaye angeshiriki katika harusi hii.

Na askari wake wengi walichukua wake hawa. Na hili, Alexander aliliona kama kama mafanikio makubwa ya kampeni yake hadi sasa, akionyesha ulimwengu kile alichokusudia kufanya ili kuunganisha utamaduni wa Kigiriki na utamaduni wa Kiajemi. Aliweza kupata miji 20 yenye jina la Alexander, jambo ambalo lingeweza kuwachanganya baadhi.

Lakini kubwa tunalokumbuka sote ni lile lililokuwa Misri, Alexandria, ambalo lilikuja kuwa makao makuu ya utamaduni na falsafa Mashariki. Kwa hivyo, hebu tuendeleo kidogo hapa chini. Kwa hivyo muda mfupi baada ya kurudi Uajemi, rafiki mkubwa wa Alexander Hephaestion alikufa kwa homa.

Hili lilimtia Alexander katika mfadhaiko tena, na tena katika ulevi wa kupita kiasi, ambao alijiiondoa katika hali yake ya kujifurahisha, unaweza kusema, kwa kwenda kwenye kampeni zaidi, kuchukua majeshi yake, na kutoa hasira yake kwa baadhi ya miji ambayo waliteka wakati huu. Lazima ujiulize kama labda baadhi ya askari wake hawakuwa wakifikiria wakati huu. Sasa tumempata Alexander wa zamani. Baada ya kifo cha rafiki yake, baada ya ushindi huu mfupi hapa, Alexander alirudi nyumbani Babeli.

Kampeni yake iliyofuata aliipanga huko Babeli, lakini hakuishi ili kuitekeleza. Ilionekana kama kuna kitu kilitokea, na imekisiwa sana kuhusu ni nini hasa. Baadhi ya watu wanafikiri huenda ilikuwa ni unywaji pombe, kwamba unywaji pombe kupita kiasi ulimfanya ajitie sumu, jambo ambalo hakika linawezekana.

Huenda ilikuwa mauaji. Hatujui. Lakini kwa sababu fulani, Alexander alikufa akiwa na umri wa miaka 323, akiwa na umri wa miaka 33, na alionekana kuwa katika umri wa juu, na hata hivyo, si jambo la kushangaza kabisa, alikuwa mgonjwa mara kadhaa, na bado wakati huu ilionekana wazi kwamba ilichukua maisha yake.

Plutarch, mwanahistoria, anaandika kwamba Alexander alikuwa amekumbwa na ishara kadhaa mbaya zilizotabiri kwamba angekufa, lakini tena, tunapaswa kuchukua mambo haya kwa uangalifu. Plutarch aliishi muda mrefu baada ya siku za Alexander. Je, divai yake ilikuwa na sumu? Hiyo pia inawezekana.

Lakini mwili wa Alexander ulihifadhiwa kwenye asali, kisha akazikwa Aleksandria, akichukuliwa kwa maandamano kutoka Babeli hadi Aleksandria, ambapo kaburi lake, kwa kweli, lilibaki kwa karne kadhaa, na hakuna anayejua kilichotokea kwake, cha kufurahisha ni kwamba. Limetoweka, lakini tunajua kwamba bado lilikuwa pale kama mwaka 300 BK, kwa hivyo hatujui ni lini au wapi liliharibiwa au na nani. Kwa hivyo, himaya ya Aleksandria ilikuwa kubwa zaidi kuwahi kuona dunia.

Ilipitia Ugiriki, Makedonia, Asia Ndogo, hadi kwenye maeneo ya zamani ya Uajemi, hadi Misri, na hata zaidi hadi India, sehemu za India ambazo alikuwa amefanikiwa kuzishinda. Lakini ndio, mara tu walipofika Indus, hapo ndipo wanajeshi wake waliposema, hapana, hatuvuki mto huo, tumemaliza. Na hivyo ndivyo walivyorudi nyuma, lakini ni kubwa zaidi kuliko himaya yoyote ambayo imewahi kuwa hapo awali.

Kwa hivyo, nini kilitokea baada ya kifo cha Alexander? Alexander alikuwa amemwacha mkewe, Roxanna, mjamzito. Ilidhaniwa kwamba ikiwa angepata mtoto wa kiume, basi mwanawe angechukua ufalme wa Alexander atakapokuwa mtu mzima. Hadi wakati huo, mkuu wa majenerali wake Alexander, mtu aliyeitwa Perdikkas, alichaguliwa na majenerali wake kama mkuu wa mkoa, sio tu kusimamia ufalme hadi mtoto atakapokuwa mtu mzima, lakini pia kusimamia ukuaji na elimu ya mtoto.

Majenerali mbalimbali waliamua kugawanya milki zilizoshindwa miongoni mwao, lakini hakuna hata mmoja wao aliyeonekana kufurahishwa sana na maeneo waliyokuwa nayo. Na hivyo, majenerali hawa walianza kupigana kati yao ili kuongeza umiliki wao. Watu hawa walijulikana kama Dia dochi, ambayo ina maana warithi.

Na Diadochi wataendelea kuchukua jukumu kubwa sana katika maisha ya Wayahudi katika miaka ijayo. Kwa hivyo, karibu mara moja, tunawaona majenerali hawa wakibadilisha sera ya Alexander ya upole na mara moja wanaanza kuwanyonya wenyeji. Hii ilikuwa kweli hasa kwa Jenerali Ptolemy huko Misri, ambaye kwa kiasi kikubwa aliichukulia ardhi ya Misri kama, kama baadhi ya watu walivyosema, kiwanda cha kutengeneza pesa.

Misri ilikuwa nchi yenye rutuba ya ajabu. Kwa kawaida hatuifikirii Misri kwa njia hizo, lakini kwa kweli, katika siku za Milki ya Kirumi, ilichukuliwa kuwa kikapu cha mkate cha Mediterania. Kwa hivyo, mtu mwenye tamaa kama Ptolemy angeweza kuona kwamba kulikuwa na pesa nyingi za kupata kutokana na kutawala nchi hii na kuitawala kwa mkono wa chuma, na ndivyo alivyoendelea kufanya.

Perdikkas aliuawa mwaka wa 321 KK. Na mara tu Perdikkas alipoondolewa, kikwazo kimoja kilikuwa mtu ambaye alionekana kuwa na kichwa sawa na alikuwa akijaribu kuwaweka kila mtu katika mstari. Naam, walichanganyikiwa. Walianza kuigawanya himaya hiyo katika milki zao za mamlaka, mataifa na majimbo yao wenyewe.

Kwa hivyo, mnamo 315 KK, tunaona Wadiadochi wameweza kuchonga baadhi ya maeneo yao makubwa. Ptolemy ana Misri hapa chini. Jenerali aliyeitwa Antigonos, Antigonos Jicho Moja, kama alivyoitwa.

Kwa hivyo, alikuwa na Asia Ndogo na pia alikuwa mkuu wa sehemu kubwa ya Palestina. Seleucus, alipata Milki ya Uajemi ya zamani na Babeli katika eneo hilo. Cassander, jenerali mwingine, alipata maeneo ya Ugiriki.

Lysimachus alikuwa na maeneo ya Makedonia. Kwa hivyo, majenerali hawa watakuwa wakipigana kila mara, wakashindana kila mara kwa nafasi, na mipaka hii itachorwa upya haraka katika kipindi hiki chote. Kuna majina mengi ya kujaribu kuyanyoosha na watu wengi wa kuwakumbuka.

Hatutajitahidi kujaribu kufanya hivyo kwa sababu, kwa kweli, ni wawili tu kati yao watakaokuwa na umuhimu kwetu mwishowe, nao watakuwa Seleuko na Ptolemy kutoka maliwali hadi wafalme. Kwa hivyo, Roxana na mwana wa Alexander walikuwa wamekimbilia Ugiriki.

Alienda mahali ambapo Cassander alikuwa mtawala hapo. Cassander aliwaua mnamo 310 KK Kwa hivyo, sasa Alexander alikuwa na kaka ambaye alikuwa na shida ya kiakili, na kwa hivyo hakuna mtu aliyemchukulia kwa uzito kama tishio la kiti cha enzi. Lakini katika hatua hii, karibu majenerali waliondoa kisingizio chochote cha kuokoa himaya kwa ajili ya mwana wa Alexander.

Kila mmoja wao angechukua sehemu yake mwenyewe na kupata kiasi chake kadri awezavyo. 306 KK, Antigonos alijitangaza kuwa mfalme. Sasa, hii ni mara ya kwanza Alexander kufariki mwaka wa 323, kwa hivyo tuna karibu miongo kadhaa hapa kabla mmoja wa hawa jamaa hajachukua jukumu la kudai cheo cha mfalme.

Majenerali wengine walijitangaza kuwa wafalme pia. Sasa, Antigonos, aliuawa mwaka wa 302 KK. Maeneo yake yaligawanywa kati ya Lysimachus, Seleucus, na Ptolemy. Endelea.

Hatimaye, Seleucus aliishia kutawala Mesopotamia na Siria. Ptolemy aliichukua Misri, na pia anachukua udhibiti wa Palestina. Kwa hivyo, hii ni aina ya fujo tuliyo nayo na itaendelea kuwa fujo, kwa kweli, kwa miaka mia kadhaa ijayo.

Kutakuwa na mvutano huu wa mara kwa mara, msugurano wa mara kwa mara kati ya mamlaka hizi mbalimbali, wafalme hawa mbalimbali sasa wanaowania nafasi ya ukuu katika Mashariki ya Kati na kila mmoja wao anataka kuwa mrithi wa kweli wa himaya ya Alexander. Jambo ni kwamba, hakuna hata mmoja wao aliyeweza kufanya kazi hiyo. Hakuna hata mmoja wao aliyekuwa mtu ambaye Alexander alikuwa, lakini kwa njia zao, hasa Seleuko na Ptolemy, walikuwa na uwezo.

Uwezo labda ulitosha wakati huu kudumisha milki zao ndogo.

Huyu ni Dkt. Anthony Tomasino katika mafundisho yake kuhusu Uyahudi kabla ya Yesu. Huu ni kipindi cha 5, Alexander Mkuu.

